

Beschrijving resultaten onderzoek bisexualiteit

AmsterdamPinkPanel – Oktober 2014 – Joris Blaauw

Dit document beschrijft kort de bevindingen uit het onderzoek over bisexualiteit van het AmsterdamPinkPanel. De beschrijving bevat zowel een uitleg over de gehanteerde onderzoekstechnieken als een toelichting op de resultaten.

Het onderzoek naar bisexualiteit omvat grofweg drie delen:

- Gezondheid: vragen over lichamelijke en psychische gezondheid aan alle respondenten
- Ervaringsvragen: vragen over bejegening aan respondenten die zichzelf als biseksueel identificeren
- Attitudevragen: vragen over houdingen ten aanzien van biseksuelen aan respondenten die zichzelf definiëren als homoseksueel of als niet-biseksueel

Er namen 378 mensen deel aan de studie.

Seksuele oriëntatie

Respondenten werd allereerst gevraagd naar hun seksuele oriëntatie. Onderstaande tabel geeft de frequentieverdeling:

<i>Oriëntatie</i>	<i>Frequentie</i>	<i>Percentage</i>
Uitsluitend mannen	190	51,8
Mannen, maar ook vrouwen	44	12,0
Mannen en vrouwen	16	4,4
Vrouwen, maar ook mannen	42	11,1
Uitsluitend vrouwen	73	19,9
Geen mannen en geen vrouwen	1	,3
Weet niet	1	,3
<i>Totaal</i>	<i>367</i>	<i>100,0</i>
Missende waarde	11	...

In totaal zijn er 102 personen die op zowel mannen als vrouwen vallen. Aan deze personen is gevraagd of zij zichzelf identificeren als biseksueel. 98 personen gaven antwoord: 47 (48,0%) zei ja, 51 (52,0%) zei nee. De vragen over ervaringen van biseksuelen zijn alleen voorgelegd aan de 47 personen die zichzelf beschouwen als biseksueel. De 51 personen die zichzelf niet als biseksueel identificeren hebben de attitudevragen over biseksuelen voorgelegd gekregen.

In het onderzoek wordt gebruik gemaakt van drie groepen die met elkaar vergeleken worden. De eerste groep zijn de personen die op mannen en vrouwen vallen en die zichzelf definiëren als biseksueel (N=47). De tweede groep omvat de personen die op mannen en vrouwen vallen, maar die zichzelf niet definiëren als biseksueel (N=51). De derde groep omvat personen die uitsluitend op mannen of vrouwen vallen (N=265). 15 personen zijn niet ingedeeld, omdat zij de vraag over seksuele oriëntatie of de vraag over identificatie als biseksueel niet hebben beantwoord. Deze personen zijn verwijderd uit de verdere analyses.

Gezondheid

Er zijn twee vragen gesteld over self rated health: een over lichamelijke gezondheid en een over psychische gezondheid. Biseksuelen en niet-biseksuelen verschillen niet veel van elkaar. Biseksuelen scoren een 3,96 gemiddeld op lichamelijke gezondheid en een 3,83 op psychische gezondheid (5-punts schaal). Voor personen die op mannen en vrouwen vallen zijn dezes scores respectievelijk 3,98 en 3,94 en voor homoseksuelen zijn deze scores respectievelijk 3,98 en 3,98. De verschillen tussen de groepen zijn getest met T-toetsen en bleken niet significant te zijn.

Vervolgens is gevraagd hoe vaak respondenten de huisarts, een psycholoog, een medisch specialist in het ziekenhuis of een andere specialist hebben bezocht. Biseksuelen blijken vaker naar de huisarts en de psycholoog te gaan. In beide gevallen zijn deze verschillen echter niet significant.

Tevens is gevraagd of de specialist op de hoogte is van de seksuele oriëntatie van de respondent en of hierover gesproken kan worden. Hier bleken ook geen opvallende en significante verschillen te bestaan tussen biseksuelen en de andere twee groepen.

Ook is gevraagd aan de respondenten om aan te geven hoe vaak ze zich kalm, uitgeblust, neerslachtig, energiek en depressief voelden in het afgelopen jaar. Uit de frequentieverdelingen blijkt dat biseksuelen zich minder energiek voelen (17% voelt zich meestal energiek, tegenover 35% van de personen die op mannen en vrouwen vallen en 27% van de homoseksuelen). Ook voelen biseksuelen zich vaker neerslachtig (bijna 13% van de biseksuelen zegt zich vaak of meestal zo te voelen, tegenover 9% van de personen die op mannen en vrouwen vallen en 7,5% van de homoseksuelen. Deze verschillen blijken echter ook niet significant te zijn.

Bovenstaande vragen over psychisch welbevinden zijn samengenomen tot een schaal (uit een factoranalyse bleek dat de vijf vragen allen hoog laden op een dimensie). Op deze schaal scoren de biseksuelen 2,7 (de schaal loopt van 1 'positief tot 5 'depressief'). Personen die op mannen en vrouwen vallen scoren een 2,5 en homoseksuelen scoren 2,6. Deze verschillen zijn ook niet significant.

Aan alle respondenten is gevraagd of zij zich bewust zijn van de risico's van soa's, of zij zich regelmatig laten testen en of ze zich verantwoordelijk voelen voor hun bedpartners. Hieruit blijken geen verschillen tussen de drie groepen te bestaan.

Tot slot is aan de respondenten gevraagd hoe tevreden zij zijn met hun leven. Ze konden reageren met zeer ontevreden, ontevreden, niet tevreden/niet ontevreden, tevreden en zeer tevreden. Van de biseksuelen zegt ruim 80% tevreden of zeer tevreden te zijn. Van de personen die op mannen en vrouwen vallen is dit 84,3% en van de homoseksuelen is dit bijna 87%. De verschillen tussen de groepen zijn niet significant.

NB. Het gebrek aan significante resultaten kan voortkomen uit de lage N van de groep biseksuelen en de groep personen die op mannen en vrouwen vallen. Daarom zijn alle analyses opnieuw gedaan met deze twee groepen samengenomen. Ook dan bestaan er geen significante verschillen met homoseksuelen.

Concluderend kan gesteld worden dat er geen significante verschillen gevonden worden tussen homo- en biseksuelen wat betreft gezondheid (zowel lichamelijk als psychisch). Er is enige aanleiding om te denken dat biseksuelen minder energiek en vaker neerslachtig zijn. Ook lijken biseksuelen in mindere mate tevreden met hun leven dan homoseksuelen.

Ervaringen van biseksuelen

Aan de biseksuele respondenten is gevraagd in hoeverre zij geaccepteerd worden door verschillende personen in hun omgeving (schaal loopt van 1-10, waarbij 10 zeer positief is):

Werk:	7,7 (N=31)
Studie:	8,3 (N=13)
Vrienden:	8,4 (N=44)
Familie:	7,8 (N=42)
Partner:	8,5 (N=34)
Buurt:	6,8 (N=33)
Sportclub:	7,4 (N=19)

Deze gemiddelde scores zijn met elkaar vergeleken (paired samples t-test) en uit die analyses blijken de partner en vrienden de mensen te zijn die het meest accepterend zijn. In de buurt wordt de acceptatie als zijnde het laagst ervaren.

Gevraagd is of de biseksuele respondenten positief bejegend zijn vanwege hun biseksualiteit. Dit blijkt voor 63% zo te zijn (N=29). Voor 65% (N=30) geldt dat zij negatief bejegend zijn. 21 personen zijn zowel positief als negatief bejegend.

Vervolgens is gevraagd door wie zij negatief bejegend zijn:

Door heteroseksuele mannen:	N=25	83,8%
Door homoseksuele mannen:	N=15	50,0%
Door heteroseksuele vrouwen:	N=18	60,0%
Door homoseksuele vrouwen:	N=17	56,7%
Door een partner:	N=7	23,3%

Twee mensen zijn door personen uit alle van bovenstaande groepen negatief bejegend. Zes personen door een of meerdere personen uit één groep.

Wanneer een respondent aangaf negatief bejegend te zijn door iemand uit een of meerdere van bovenstaande groepen, is steeds gevraagd waaruit die negatieve bejegening bestond. Respondenten konden kiezen uit: biseksuelen moeten een keuze voor mannen of vrouwen, biseksualiteit is een fase, biseksuelen zijn polygaam, biseksuelen eten van 2 walletjes, het tonen van affectie voor iemand van hetzelfde geslacht, het tonen van affectie voor iemand van het andere geslacht, een andere reden.

Over heteroseksuele mannen wordt gezegd dat zij vooral zitten op 'het maken van een keuze' en 'van twee walletjes eten' (in beide gevallen geeft 64% van de respondenten aan dat dit is voorgekomen). Over homoseksuele mannen wordt gezegd dat zij vooral zitten op het gegeven dat biseksualiteit een fase zou zijn en het 'van 2 walletjes eten' (in beide gevallen geeft 67% van de respondenten aan dat dit is overkomen). Over heteroseksuele vrouwen wordt gezegd dat zij vooral zitten op het gegeven dat biseksuelen van twee walletjes eten (56% van de respondenten). Over homoseksuele vrouwen wordt gezegd dat zij vooral opmerkingen maken over het feit dat biseksuelen een keuze moeten maken (76% van de respondenten). Het aantal biseksuelen met een partner die negatieve opmerkingen maakt is laag (N=7). Uit de extra opmerkingen blijkt dat partners bang zijn dat de biseksuele partner vreemd gaat of toch kiest voor een partner van hetzelfde geslacht.

Wanneer we alle redenen van negatieve bejegening samen nemen, is de volgende verdeling zichtbaar:

Biseksuelen moeten een keuze maken:	46x genoemd
Biseksuelen eten van twee walletjes:	45x genoemd
Biseksualiteit is een fase:	42x genoemd
Een andere 'reden':	26x genoemd
Biseksuelen zijn polygaam:	25x genoemd
Tonen van affectie voor iemand zelfde geslacht:	18x genoemd
Tonen van affectie voor iemand andere geslacht:	16x genoemd

Tot slot is een open vraag gesteld waarin biseksuelen hun ervaringen konden beschrijven. Een aantal mensen zegt niet of nauwelijks negatieve ervaringen te hebben. Andere mensen zeggen dat ze horen dat er een keus gemaakt moet worden of dat men niet geloofd in biseksualiteit.

Concluderend kan gesteld worden dat biseksuelen de mate waarin zij geaccepteerd worden niet zeer negatief beoordelen. Alleen de mate van acceptatie in de buurt wordt duidelijk lager ingeschat. Zestig procent van de biseksuelen is wel eens positief bejegend vanwege de geaardheid, bij 65 procent was dit (ook) wel eens negatief. Men lijkt vooral negatief bejegend te worden vanuit het idee dat biseksuelen een keuze moeten maken, dat ze van twee walletjes eten en dat biseksualiteit een fase zou zijn. Bij 85 procent van de biseksuelen die negatief is bejegend waren er heteroseksuele mannen bij betrokken (eventueel zijn zij ook negatief bejegend door homoseksuele mannen, vrouwen of hun partner).

Attitudes ten aanzien van biseksualiteit

Allereerst is gevraagd of respondenten biseksuelen kennen. 43 personen kennen uitsluitend biseksuele mannen, 53 kennen uitsluitend biseksuele vrouwen, 146 personen kennen zowel biseksuele mannen als vrouwen en 62 personen kennen geen biseksuelen. 74 personen hebben de vraag niet beantwoord, grotendeels omdat ze biseksueel zijn en deze vraag niet voorgelegd hebben gekregen. Tachtig procent van de homoseksuele respondenten kent een of meerde biseksuele mannen of vrouwen.

Vervolgens kreeg men 12 stellingen voorgelegd over biseksualiteit:

- Biseksuele mannen en vrouwen moeten hun leven kunnen leiden zoals zij dat willen (leven)
- Biseksualiteit is een fase (fase)
- Biseksualiteit is geen seksuele voorkeur (oriëntatie)
- Ik zou wel met een biseksuele man of vrouw willen daten (date)
- Ik zou wel met een biseksuele man of vrouw een relatie willen hebben (relatie)
- Biseksuele mannen en vrouwen moeten een keuze maken tussen mannen of vrouwen (kiezen)
- Biseksuele mannen en vrouwen zijn vaak gericht op relaties met meerdere personen (polygaam)
- Biseksuele mannen en vrouwen hebben een hoger risico op een SOA (soa)
- Biseksuele mannen en vrouwen zijn minder betrouwbaar (onbetrouwbaar)
- Biseksuele mensen gaan vaker vreemd (vreemdgaan)

Emancipatie van biseksuele mannen en vrouwen moet meer aandacht krijgen (emancipatie)
Belangenorganisaties zoals het COC moeten zich niet inzetten voor biseksuelen (belangenorganisaties)

Per vraag geven we hieronder aan hoe men denkt over deze items:

Leven:	0,3%	(cat.: oneens)
Fase:	3,2%	(cat.: eens en helemaal mee eens)
Geen oriëntatie:	12,4%	(cat.: eens en helemaal mee eens)
Geen date:	22,5%	(cat.: oneens en helemaal mee oneens)
Geen Relatie:	39,2%	(cat.: oneens en helemaal mee oneens)
Kiezen:	4,6%	(cat.: eens en helemaal mee eens)
Polygaam:	5,2%	(cat.: eens en helemaal mee eens)
Soa:	9,8%	(cat.: eens en helemaal mee eens)
Onbetrouwbaar:	3,0%	(cat.: eens en helemaal mee eens)
Vreemdgaan:	7,2%	(cat.: eens en helemaal mee eens)
Emancipatie:	69,0%	(cat.: eens en helemaal mee eens)
Belangenorg.:	14,7%	(cat.: eens en helemaal mee eens)

Bovenstaande cijfers laten zien dat vrijwel iedereen vindt dat biseksuelen hun leven moeten kunnen leiden zoals zij dat willen (0,3 procent is het hier niet mee eens). Bijna niemand ziet biseksualiteit als een fase of vindt dat biseksuelen moeten kiezen. Ruim 12 procent vindt biseksualiteit echter geen seksuele oriëntatie.

22,5 procent van de respondenten wil niet op date met een biseksueel en bijna 40 procent heeft bezwaar tegen een relatie. Bijna tien procent van de respondenten denkt dat biseksuelen een hoger risico lopen op soa's. Ook denkt ruim zeven procent dat biseksuelen vaker vreemd gaan.

Bijna zeventig procent vindt dat de emancipatie van biseksuelen extra aandacht verdient, maar bijna 15 procent vindt dat organisaties als het COC zich niet moeten inzetten voor biseksuelen.

Er is ook gekeken hoe voornoemde items onderling samenhangen. Hieronder presenteren we per item welk ander item het hoogst correleert:

Leven	Kiezen	-.367
Oriëntatie	Fase	.353
Fase	Kiezen	.394
Date	Relatie	.706
Relatie	Date	.706
Kiezen	Betrouwbaar	.465
Polygaam	Vreemdgaan	.549
Soa	Betrouwbaar/Vreemdgaan	.533/.529
Betrouwbaar	Vreemdgaan	.761
Emancipatie	Kiezen	-.241 (lage correlaties)
Belangenorg.	Kiezen	.228 (lage correlaties)

Een negatieve waarde betekent dat een hoge score op de eerste variabele samenhangt met een lage score op de tweede variabele (of andersom). De correlatie van $-.367$ voor 'leven' en 'kiezen' betekent dat personen die vinden dat biseksuelen hun leven mogen leiden zoals zij dat willen het minder vaak eens zijn met de stelling dat biseksuelen een keuze moeten maken.

Een positieve waarde betekent dat een hoge score op de eerste variabele samenhangt met een hoge score op de tweede variabele (of in beide gevallen een lage waarde). De correlatie van $.353$ voor 'oriëntatie' en 'fase' betekent dat personen die vinden dat biseksualiteit geen seksuele oriëntatie is ook vaker vinden dat biseksualiteit een fase is.

De sterkste samenhang wordt gevonden tussen 'betrouwbaar' en 'vreemdgaan'. Mensen die biseksuelen minder betrouwbaar vinden, zijn het ook vaker eens met de stelling dat biseksuelen vaker vreemd gaan.

Met een factoranalyse worden twee duidelijke dimensies onderscheiden:

Biseksualiteit in het algemeen: fase, kiezen, polygaam, soa, betrouwbaar, vreemdgaan en leven.

Biseksualiteit en relaties: date en relatie.

Losse items: oriëntatie en emancipatie.

Gekeken is hoe er gemiddeld op deze schalen gescoord wordt (1-5, waarbij 5 staat voor de meest negatieve attitude):

Algemeen:	1,8
Relatie:	2,9

Oriëntatie: 1,9
Emancipatie: 2,2

Er is geen significant verschil tussen homoseksuele mannen en vrouwen en personen die op mannen en vrouwen vallen. Op de vraag 'biseksualiteit is geen seksuele oriëntatie' verschillen mannen en vrouwen significant van elkaar. Mannen scoren 2,0 en vrouwen 1,6. Vrouwen denken dus vaker dat biseksualiteit wel een seksuele oriëntatie is.

Tot slot hebben we een onderscheid gemaakt tussen personen die wel en geen biseksuelen kennen. Wat betreft biseksualiteit in het algemeen is er geen verschil (beide groepen scoren 1,8). Wat betreft relaties lopen de twee groepen wat uiteen. De groep die geen biseksuelen kent scoort hierop 3,1 en de groep die wel biseksuelen kent scoort 2,8. Dit verschil is voorzichtig significant ($t=1,774$; $p=.079$). Wat betreft de vraag over oriëntatie liggen de twee groepen weer wat dichter bij elkaar (1,8 voor de groep die wel biseksuelen kent en 2,0 voor de groep die hen niet kent). Dit verschil is niet significant. Ook op de vraag over emancipatie liggen de twee groepen dicht bij elkaar (2,2 om 2,3). Ook dit verschil is niet significant.

Getest is of het effect van de variabele 'biseksualiteit is geen seksuele oriëntatie' als predictor werkt voor de overige attitudevragen. Dit blijkt voor vrijwel alle variabelen het geval te zijn. Tevens is getest of er een interactie bestaat met het kennen van biseksuelen. Voor 'biseksualiteit is een fase' geldt dat het kennen van biseksuelen het effect van 'oriëntatie' significant doet afnemen. Voor 'relatie met een biseksuele man en vrouw' geldt dat het kennen van biseksuelen dit effect significant doet toenemen. Voor de overige variabele is er geen effect van deze interactie.

Concluderend kan worden gesteld dat homoseksuelen en mensen die zichzelf niet identificeren als biseksueel niet zeer negatief staan ten opzichte van biseksuelen. Bijna iedereen vindt dat biseksuelen hun leven moeten kunnen leiden zoals zij dat willen. Toch vindt ook ruim 12 procent dat biseksualiteit geen seksuele oriëntatie is, denkt bijna 10 procent dat biseksuelen vaker een soa hebben en gelooft ook ruim 7 procent dat biseksuelen vaker vreemd gaan. Verder geeft bijna een kwart van de respondenten aan niet te willen daten met een biseksueel en wil bijna veertig procent geen relatie met een biseksuele man of vrouw.

Bijna zeventig procent vindt dat er meer aandacht moet zijn voor de emancipatie van biseksuelen, maar 15 procent vindt dat dit niet zal moeten bij organisaties als het COC.

Mensen die biseksuelen kennen lijken iets positiever over biseksuelen dan mensen die geen biseksuele mannen en vrouwen kennen. Deze verschillen zijn niet altijd significant. Heel voorzichtig valt te zeggen dat het principe 'onbekend maakt onbemind' in enige mate opgaat.

Factsheet onderzoek 'Biseksualiteit' van het AmsterdamPinkPanel, september 2014.

- De deelnemers:
 - 378 deelnemers
 - 102 personen geven aan zowel op vrouwen als mannen te vallen
 - 50% hiervan geeft aan zich NIET te kunnen identificeren met de term biseksualiteit
- Tevredenheid eigen leven:
 - 87% van de LHT (lesbo, homo, transgender) gemeenschap geeft aan tevreden tot zeer tevreden te zijn met haar of zijn leven
 - 84% van de ondervraagden die op vrouwen en mannen vallen geeft aan tevreden tot zeer tevreden te zijn over haar of zijn leven
 - 80% van de ondervraagden die zich als biseksueel identificeren geeft aan tevreden tot zeer tevreden te zijn met haar of zijn leven
- De gezondheid:
 - Op het gebied van lichamelijke en geestelijke gezondheid komt er in dit onderzoek geen significant verschil naar voren tussen de LHT- en biseksuele respondenten
- De omgeving:
 - Van de verschillende sociale omgevingen waarin biseksuelen zich bewegen, wordt de sociale acceptatie in de eigen buurt het laagst ingeschat. Het hoogst wordt deze ingeschat bij de partner en vrienden
 - 65% van de respondenten is wel eens negatief bejegend inzake haar/zijn biseksualiteit. Als belangrijkste voorbeelden komen naar voren:
 - biseksuelen moeten een keuze maken
 - biseksuelen eten van twee walletjes
 - biseksualiteit is een fase
 - Het overgrote deel van deze 65% geeft aan negatief bejegend te zijn door heteroseksuele mannen
 - Over het algemeen schatten biseksuelen zélf de mate waarin ze sociaal geaccepteerd worden, positief in. Ze waarderen hun sociale acceptatie met een 7,8. Ook geeft 63% aan wel eens positief bejegend te zijn.
- De attitude van de LHT (lesbo, homo, transgender) gemeenschap:
 - 80% van de respondenten kent tenminste 1 biseksuele vrouw/man
 - 12% vindt biseksualiteit geen seksuele oriëntatie
 - 39% geeft aan geen relatie te willen met een biseksuele vrouw/man
 - 23% geeft aan geen date te willen met een biseksuele vrouw/man
 - 15% geeft aan dat belangenorganisaties zoals het COC zich niet zouden moeten inzetten voor biseksuelen
 - 70% geeft aan dat er meer aandacht moet komen voor de emancipatie van de biseksuele vrouw/man
 - 99% is het eens met de stelling dat biseksuelen hun leven moeten kunnen leiden zoals zij dit willen

Een volledige verslag van het onderzoek kunt u lezen op www.amsterdampinkpanel.nl achter de tab 'afgeronde onderzoeken'.

PERSBERICHT COC AMSTERDAM

Amsterdam, 8 oktober 2014

OnBIkend maakt onBImind

AMSTERDAM, 08 oktober 2013 – Binnen de LHBT (lesbo-,homo-,bi-,transgender-) gemeenschap is de acceptatie van biseksuelen nog geen vanzelfsprekendheid. Onderzoek gedaan door het AmsterdamPinkPanel (APP) laat zien dat bijna veertig procent van de gemeenschap geen biseksuele vrouw of man als partner wil.

Coming out dag

“Het is goed dat het COC via de jaarlijkse coming out dag op 10 oktober aandacht vraagt voor de sociale acceptatie van biseksuelen”, aldus Peter de Ruijter, ad interim voorzitter van COC Amsterdam. “Er blijkt uit ons onderzoek dat er binnen de LH(B)T gemeenschap nog steeds vooroordelen bestaan ten aanzien van biseksualiteit”, zo geeft de Ruijter aan. Het onderzoek, gedaan door het AmsterdamPinkPanel van COC Amsterdam en de Universiteit van Amsterdam, laat zien dat een kwart van de respondenten geen date met een biseksuele vrouw of man wil. Bijna veertig procent wil geen relatie met een biseksueel.

Omgeving

Ook in de directe omgeving van de biseksuele vrouw of man is acceptatie geen vanzelfsprekendheid. Zo geeft 65 procent aan wel eens negatief te zijn bejegend vanwege haar of zijn biseksualiteit. Het overgrote deel van de negatieve uitingen wordt gedaan door heteroseksuele mannen.

Positief

Biseksuelen zélf schatten de mate van hun sociale acceptatie positief in. Meer dan driekwart van de ondervraagde biseksuelen is tevreden, tot zeer tevreden, over de kwaliteit van haar of zijn leven. Zeventig procent van de respondenten geeft aan dat het goed zou zijn als er meer aandacht komt voor biseksualiteit en de emancipatie van biseksuelen. “Laat coming out dag 2014 hiervoor het daverende startschot zijn!”, aldus De Ruijter.